

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 2P/69/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3518203011
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Michaláčová
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2019:3518203011.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica sudkyňou JUDr. Boženu Michaláčovou v právnej veci navrhovateľky: J. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. J. Q. T., v súčasnosti ubytovaná M. Ú. O., Q. XX/E, XXX XX Y., občianka SR, proti manželovi: N. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. W., občan SR, o návrhu na rozvod manželstva a úprave práv a povinností k mal. deťom: P. Č., nar. XX.XX.XXXX a J. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo J. Č., N. Y., nar. XX.XX.XXXX a N. Č., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa XX.XX.XXXX, pred Mestským úradom v PK.e, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu R., vo zväzku XX, ročník XXXX, na str. XX, pod poradovým č. XX r o z v á d z a.

II. Súd z v e r u j e na čas po rozvode mal. P. a mal. J. do osobnej starostlivosti matky. Matka je oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Súd u r č u j e otcovi výživné na mal. P. v sume 80,- eur mesačne a na mal. MG. v sume 70,- eur mesačne splatných k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Q. J. Q. T. dňa 17.09.2018 domáhala rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode manželstva. Vo svojom návrhu uviedla, že manželstvo uzatvorili dňa 16.02.2013 v R.e. Z manželstva sa narodili dve deti. Posledné spoločné bydlisko bolo v Q. J. Q. T.. Navrhovateľka ďalej uviedla, že k vážnemu narušeniu vzťahov prišlo v čase, keď manžel začal požívať vo veľkej miere alkohol, prestal sa zaujímať o rodinu, bol bez práce. Vzhľadom na finančnú situáciu, nedokázala platiť nájom a odišla so všetkými deťmi bývať do ZSS Ú. O. v Y.. Manžel je toho času z vlastnej vôle bezdomovec, naďalej požíval alkohol vo veľkej miere, väčšinu času trávi s inými bezdomovcami na stanici v Q. J. Q. T.. Navrhovateľka žiadala, aby sa súdne konanie viedlo pred Okresným súdom v Skalici, nakoľko nie je pre ňu jednoduché dopraviť sa na súdne pojednávanie do Q.F. J. Q. T., prihladnuc na vek mal. J.. Žiadala, aby súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke, otcovi určiť výživné na mal. P. sumou 160,00 € a na maloletého J. sumou 140,00 €. Navrhovateľka spolu s návrhom predložila potvrdenie o poskytovaní sociálnej služby v útulku Cesta SX., vydané dňa 07.09.2018.

2. Okresný súd Q. J. Q. T. uznesením sp. zn. 12P/53/2018 - 17 zo dňa 31.10.2018 preniesol miestnu príslušnosť na tunajší súd s odkazom na § 92 C.m.p., pretože v obvode posledného spoločného bydliska nemá bydlisko ani jeden z manželov a všeobecný súd manžela navrhovateľky nie je možné určiť z

dôvodu jeho pobytu ako bezdomovca zdržujúceho sa na železničnej stanici - toto nemožno považovať za relevantný trvalý pobyt, podľa ktorého by bolo možné určiť príslušný všeobecný súd. Súčasne vyslovil názor, že prenesenie miestnej príslušnosti na Okresný súd Y. bude i v záujme maloletých detí a prispeje k efektívnosti a hospodárnosti konania.

3. Navrhovateľka na podanom návrhu trvala a súčasne súhlasila s určením výživného na maloleté deti tak, ako bolo rozhodnuté v konaní 8P/146/2018. Manžel navrhovateľky sa k návrhu na rozvod manželstva a k úprave práv a povinností k maloletým deťom nevyjadril. Kolízny opatrovník navrhol zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otcovi určiť primerané výživné, styk otcovi nenavrhol upraviť, nakoľko otec sa o deti nezaujíma.

4. Z obsahu spisu Okresného súdu Q. J. Q. T. sp. zn. 6P/55/2018 (sp. zn. Okresného súdu Skalica 2P/23/2019) súd zistil, že stará matka maloletých detí (matka manžela navrhovateľky) žiadala, aby súd neodkladným opatrením zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti starej matky z dôvodu, že matka maloletých detí nedostatočne zabezpečuje starostlivosť o maloletých. Okresný súd Q. J. Q. T. uznesením sp. zn. 6P/55/2018 - 46 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol na základe zistení, že matka v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení riadne zabezpečila starostlivosť o maloleté deti v bezpečnom prostredí azylového domu, v ktorom sa môžu všestranne vyvíjať, zabezpečuje im všetky základné potreby, ale najmä rodičovskú lásku a starostlivosť.

5. Rozsudkom sp. zn. 8P/146/2018 - 88 zo dňa 15.05.2019 súd schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností k maloletým deťom Č. a to tak, že zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky na čas do rozvodu, otca zaviazal prispievať na výživu maloletého P. sumou 80,00 € mesačne a na maloletého J. sumou 70,00 € mesačne s účinnosťou od 22.11.2018, súčasne rozhodol o výške ročného výživného, ktoré súd povolil otcovi splácať v splátkach spolu s bežným výživným. Styk s maloletými deťmi súd na žiadosť rodičov neupravil.

6. Zo správy z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica zo dňa 29.04.2019 súd zistil, že matka je t.č. na rodičovskej dovolenke s príspevkom 240,00 €, poberá prídavky na deti vo výške 48,00 €, prídavky z G. vo výške 130,00 € na deti z prvého manželstva a výživné na tieto deti vo výške 300,00 €. Medzi výdavky patrí výživné mal. D. (syn z prvého manželstva) vo výške 100,00 €, ktorý býva u priateľky, nájomné 90,00 €, dojčenské mlieko 50,00 €, lieky pre mal. J. 40,00 €, internet 20,00 €, ostatné sú bežné výdavky. Otec mal. P. a J. matku ani deti nekontaktuje, naposledy zavolať mal. P. na Vianoce, neplatí výživné - naposledy poslal v auguste r. 2018 na mal. P. 10,00 €. Otec sa zdržiava v Bratislave na neznámom mieste. Mal. P. nenavštevuje materskú školu, nakoľko keď prišli do Y., nebolo nikde voľné, no od septembra nastupuje do školy, boli už na zápise. Mal. P. uviedol, že u matky mu je dobre, ďalej nechcel komunikovať. Mal. J. trpí refluxom, navštevuje alergologickú ambulanciu, podľa vyjadrenia matky bývajú maloleté deti často choré. Výchovné problémy matka neuviedla. Kolízny opatrovník nezistil žiadne nedostatky v starostlivosti zo strany matky o maloleté deti. Navrhol, aby v prípade rozvodu boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi určené výživné primerane potrebám maloletých detí, možnostiam a schopnostiam otca.

7. Na pojednávaní matka uviedla, že na podanom návrhu trvá, návrh na rozvod podala z dôvodu, že manžel bol alkoholik a taktiež holdoval drogám. Taktiež mal pomer v čase, keď bola v pôrodnici. Bývali spolu v podnájme v Q. J. Q. T.Á., avšak manžel neplatil riadne nájomné i keď mu dávala peniaze, vznikol im dlh, preto bol s nimi ukončený nájomný vzťah. Manžel nikde nepracoval. Dňa 15.08.2018 odišla bývať s deťmi do azylového domu v Y.. Má dohodnutý pobyt na dva roky a následne by si chcela nájsť podnájom. Od uvedenej doby nie je s manželom v žiadnom kontakte. V azylovom dome býva so 4 deťmi. Najstarší syn býva u svojej priateľky na Y. W., pretože tam chodí na Strednú priemyselnú školu a je plnoletý. Mal. P. nastúpil do 1. triedy ZŽ v Skalici. J. je v jej celodennej starostlivosti. Nemá žiadne majetky väčšej hodnoty. Poberá rodičovský príspevok 220,70 € a prídavky vo výške 48,48 €. Z prvého manželstva má 3 deti, na ktoré jej otec platí výživné spolu 300,00 € a taktiež poberá prídavky z G. vo výške 130,00 €. Mal. P. chodí na obedy v škole za čo sa platí 16,00 € na pol roka. Chodí aj do družiny, kde platí 10,00 € na mesiac. Zatiaľ krúžky nenavštevuje, ale chcel by chodiť na futbal, zdravotný stav má dobrý. Mal. J. bol často chorý, musel užívať antibiotiká, preto navštevuje infekčné oddelenie pre poruchy pečenie, ktoré s tým súvisia. Manžel výživné nezasiela, i keď mu bolo súdom určené, v júli zaslal výživné vo výške 20,00 €. Manžel vraj pracoval brigádne, nemá žiadne majetky, vyhýba sa plateniu výživného.

Matka na pojednávaní ďalej uviedla, že súhlasí s určením výživného na maloleté deti zo strany otca tak, ako bolo rozhodnuté v konaní sp. zn. 8P/146/2018.

8. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

9. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvoďte na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoďte vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

10. Podľa § 23 ods. 3 Zákona o rodine, súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

11. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

12. S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia mal súd v predmetnej veci za preukázané, že vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Manželka nežijú v spoločnej domácnosti. Manžel je v súčasnosti na neznámom mieste, podľa vyjadrenia starej matky zo strany otca sa držiava v Č. N. medzi narkomanmi. Manželstvo je dlhodobo nefunkčné, manželka nie sú v žiadnom kontakte. Citové vzťahy medzi manželmi sú chladné, navrhovateľka nevidí nádej na obnovu manželského spolužitia. Manžel sa k návrhu nevyjadril. Preto súd návrhu manželky na rozvoďte manželstva v celom rozsahu vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoďte, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

18. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Pri rozhodovaní o tom, ktorému z rodičov zverí súd deti do osobnej starostlivosti súd vychádzal zo súčasnej situácie, prihliadol aj na odporúčanie kolízneho opatrovníka. Súd prihliadol najmä na skutočnosť, že deti sú trvalo v starostlivosti matky, nedostatky v jej starostlivosti neboli zistené, otec sa o deti nezaujíma, nekontaktuje ich a ani nenavštevuje. Okrem tohto z konania vyplynulo, že sa má nachádzať medzi bezdomovcami na železničných staniaciach alebo medzi narkomanmi. Súd má za to, že zverenie maloletých detí do starostlivosti matky je v najlepšom záujme maloletých detí.

20. Súd určil, že matka je oprávnená mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Súd tak rozhodol aj napriek tomu, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom. Súd toto právo priznal matke z dôvodu, že matka fakticky zabezpečuje celú starostlivosť o maloleté deti.

21. Pod odôvodnenými potrebami oprávneného, teda maloletých detí je nutné rozumieť potreby základné, ktorými sú strava, ošatenie, hygiena, pomerná časť nákladov za bývanie, poplatky za lekársku starostlivosť, lieky a pod., ako aj školské a mimoškolské aktivity, šport, kultúru. Možnosti a schopnosti povinného, teda rodiča, na ktorého je dieťa výživou odkázané, sú dané jednak jeho vzdelaním, povoláním, praxou, zdravotným stavom, celkovými majetkovými pomermi a u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou jeho pracovnej aktivity, kvalitou jeho práce a schopnosti uplatniť sa v konkurencii.

22. Súd pri určení výšky výživného vychádzal z vyjadrenia otca v spise sp. zn. 8P/146/2018 zo dňa 15.05.2019, pri ktorom uviedol, že momentálne býva na ulici, nepracuje, iba brigádne. Keď pracuje má 10,00 € na deň, nevie však uviesť koľko za mesiac, lebo nepracuje celý mesiac. Nevlastní žiadny nehnuteľný alebo hnuteľný majetok. Je vyučený stolár. Naposledy pracoval v spoločnosti P.-W., Y..N..K., príjem mal podľa zmluvy v hrubom 715,00 €. Nevie prečo skončil pracovný pomer. Výdavky má len na stravu. Má dve vyživovacie povinnosti k J.i a P.. V uvedenom konaní manželia uzatvorili rodičovskú dohodu okrem iného aj o výške výživného a to tak, že otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého P. sumou 80,00 € mesačne a na mal. Maxima sumou 70,00 € mesačne vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od 22.11.2018. Takto určené výživné súd považuje za dostatočné vychádzajúc z aktuálnej situácie matky a otca, prihliadnúc na to, že manželia uzatvorili o tejto výške výživného rodičovskú dohodu a pomery sa od uvedeného dátumu ani u jedného z rodičov nezmenili. Výšku výživného súd považuje za primeranú možnostiam a schopnostiam povinného rodiča.

23. Styk otca s maloletými deťmi súd neupravil, nakoľko otec o maloleté deti neprejavuje žiadny záujem.

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nemôžu podať matka a kolízny opatrovník, nakoľko po vyhlásení a odôvodnení rozsudku sa vzdali práva na odvolanie.

Proti tomuto rozsudku môže otec podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku / ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhna súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska. (§ 27 ods. 2 Zákona o rodine)

Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).